

Orgels en Kinderen

Hebben wij, organisten, ook een taak te vervullen voor de propaganda voor het orgel bij kinderen? Mij dunkt: ja. Met enige fantasie kan ieder iets bedenken om het orgel ook af en toe onder de aandacht van kinderen te brengen. De belevingswereld van kinderen is divers en, mits het onderwerp goed wordt gebracht, (zeer) ontvankelijk. Ik mocht dit eens ervaren (mei 1998) toen ik een groep van vijf- en zesjarigen uitnodigde om naar de St. Joriskerk in Amersfoort te komen. Daar zouden voor de kinderen en sommige ouders en docenten de drie orgels (kan het beter?) gedemonstreerd worden. Vooraf had de juf een boekje over orgels behandeld, dat Gerco Schaap in de jaren tachtig speciaal voor kinderen schreef. De nieuwsgierigheid van de kinderen bleek groot. Als eerste hoorden ze het Positief, van Metzler. We begonnen dus, zoals dat heet "down to earth". Vervolgens klommen de kinderen die dit durfden via het organistentrapje naar het koororgel. Veel kinderen stonden vervolgens op het middeleeuwse oxaal; een mooi gezicht. Ik demonstreerde de Trompet van het orgel en legde uit dat het orgel eigenlijk is ontstaan als een instrument dat weer andere instrumenten imiteerde. De uitleg dat dit orgel een zwaluwnestorgel is imponeerde, want toen enkele maanden later aan een van de kinderen gevraagd werd wat de meeste indruk had gemaakt, antwoordde dit kind dat dit het zwaluwnestorgel was. Dat zo'n orgel blijft hangen vindt dit kind een wonder. Het hoofdorgel maakte blijkbaar ook een overweldigende indruk, want een dag later maakten alle circa dertig kinderen een tekening die op Ã©n of andere manier het Naber-orgel (1845) als onderwerp had. In deze tijd van ontkerkelijking, waarin lang niet alle kinderen de gelegenheid krijgen vertrouwd te raken met het orgel, is dit in elk geval een mogelijkheid het orgel te propageren. Mij verbaasde het hoe zuiver kinderen hun ervaringen en indrukken van het instrument en de ambiance in hun tekeningen konden treffen. En dat voor vijf- en zesjarigen. Bij de kennismaking met het hoofdorgel liet ik de kinderen op de begane grond onder aan het orgel staan en liet ik hen zingen. Ook voor mij een ontroerende ervaring trouwens om de kinderstemmen als echte Vox Humana's te horen zingen. Prachtig. Vervolgens mochten ze allemaal naar de speeltafel komen en konden ze ook hun ogen de kost geven. Na een "volle werk" stuk mocht elk kind zelf een register wegdrücken. Moraal van dit verhaal: wanneer elke lezer van dit "orgelpositief" nu probeert eenmaal een dergelijk initiatief ook zelf te organiseren, dan hebben tenminste 3500 personen (zijnde het aantal abonnees op dit moment van dit blad), vermenigvuldigd met dertig kinderen = 105.000 kinderen kennis gemaakt met het instrument orgel.